

Nr 147.

Godkänd av första kammaren den 7 april 1933.
Godkänd av andra kammaren den 7 april 1933.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatta åtgärder till lindrande av arbetslösheten inom stenindustrin jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 47.)

Till Konungen.

I en till riksdagen den 17 mars 1933 avlåten proposition, nr 206, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för nämnda dag föreslagit riksdagen att av det av riksdagen å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1932/1933 anvisade reservationsanslaget å 42,000,000 kronor till bekämpande av arbetslösheten må under samma budgetår användas ett belopp av högst 1,130,000 kronor för fortsatt inköp av gatsten i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen i statsrådsprotokollet förordade grunder.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen till behandling förehaft två före avlåtandet av propositionen inom riksdagen väckta motioner, I: 61 och II: 307, i vilka motioner hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att försäljning inom landet av i statens förråd befintlig gatsten må ske till marknadspris samt att i övrigt vidtaga de åtgärder som i motionerna anförts.

Över motionerna har riksdagens vederbörande utskott i vederbörlig ordning införskaffat yttranden från kommerskollegium samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. (Se statsutskottets utlåtande nr 47 sid. 4—8).

Visserligen har — såsom i propositionen jämväl erinrats — vid beviljandet tidigare av anslag till stenbeställningar förutsatts, att ett dylikt statsingripande icke kunde bliva annat än rent tillfälligt, i det att stenindustriens fortbestånd genom krisen måste grundas på mera varaktiga förutsättningar, främst företagens egen kraft till anpassning och återhämtning.

Riksdagen har dock ej velat motsätta sig Kungl. Maj:ts förslag att ett ytterligare belopp av högst 1,130,000 kronor må få användas för ytterligare statsbeställningar. Härigenom skulle de statliga stentillverkningarna kunna fortgå ytterligare två månader och fortsatt arbete kunna beredas de 3,000—4,000 personer, som hittills sysselsatts med beställningarna, till framemot sommaren med dess i allmänhet gynnsammare arbetstillgång.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag torde det erforderliga beloppet, högst 1,130,000 kronor, kunna beredas från det å tilläggsstaten för innevarande budgetår anvisade anslaget å 42,000,000 kronor för bekämpande av arbetslösheten. Att, på sätt departementschefen jämväl förutsatt, detta anslag skulle av inflytande stenförsäljningsmedel framdeles gottgöras för vad som av anslaget tagits i anspråk för stenbeställningarna, synes riksdagen dock ej påkallat.

För dessa nya stenbeställningar skulle i huvudsak gälla de tidigare av riksdagen angivna normerna, innebärande bland annat, att stenen skall levereras till stenhuggerifirmornas självkostnadspris.

De föga gynnsamma utsikterna att vinna avsättning för de statsbeställda stenlagren kräva i detta sammanhang viss uppmärksamhet; av den redan tillverkade stenen, motsvarande ett värde av omkring 7,75 miljoner kronor, har hittills allenast omkring en tiondel kunnat försäljas. Såsom i väckta motioner och jämväl av departementschefen framhållits, lära åtgärder bli påkallade för en ändring härutinnan. Med avseende å möjligheterna till en önskvärd snabbare försäljning av stenen anser riksdagen, att köpevillkoren böra anpassas efter det allmänna marknadsläget och vid varje tidpunkt i övrigt rådande förhållanden.

Mot den motionsvis framförda tanken att — med anlitande av hädanefter inflytande stenförsäljningsmedel — utsträcka de statliga stenbeställningarna jämväl till tiden efter den 1 juli 1933 kunna enligt riksdagens mening betänkligheter hysas. Någon definitiv ståndpunkt till frågan läser dock ej nu kunna eller böra tagas, utan detta spörsmål bör bedömas allt efter förhållandenas utveckling inom stenindustrien samt på arbetsmarknaden i övrigt och med tillämpning av de allmänna normer, som kunna komma att gälla för övriga statliga arbetslöshetsåtgärder.

Under åberopande av vad riksdagen sålunda anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen medgivit, att av det av riksdagen å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1932/1933 anvisade reservationsanslaget å 42,000,000 kronor till bekämpande av arbetslösheten må under samma budgetår användas ett belopp av högst 1,130,000 kronor för fortsatt inköp av gatsten i huvudsaklig överensstämmelse med de av departementschefen i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 17 mars 1933 förordade grunder.

Stockholm den 7 april 1933.

Med undersätlig vörndnad.
